

Els videojocs envaeixen l'Autònoma

L'Any de la Computació va dedicar una setmana temàtica al món dels videojocs que va incloure competicions, xerrades i una exposició. **PÀG. 3**

DEBAT SOBRE LA POLÍTIKA DE GÈNERE

Del 12 al 14 de desembre, va tenir lloc un congrés, organitzat per l'Observatori per la Igualtat de la UAB, titulat Biaix de Gènere i Desigualtats en l'Avaluació de la Qualitat Acadèmica. La trobada va incloure tres jornades de debat. **PÀG. 4 i 16**

EL CABLE ELÈCTRIC MÉS AVANÇAT

Investigadors de l'ICMAB-CSIC i del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona desenvoluparan el primer cable superconductor del sud d'Europa i el més avançat del món per a distribució elèctrica. **PÀG. 9**

LA UAB IMPLANTA LA «GOTIMPLORA»

La UAB ha implantat la *gotimplora*, un recipient doble (got + cantimplora) reutilitzable i molt resistent, que es distribuirà a tota la comunitat universitària. Aquest producte permetrà reduir els residus que es generen al campus. **PÀG. 13**

La nova carrera acadèmica per al PDI de la UAB dóna un impuls a la mobilitat i a les noves places

➤ La UAB estableix noves col·laboracions amb el Banc Santander i amb les altres universitats catalanes

Les novetats relacionades amb les carreres acadèmiques i professionals, entre altres qüestions, van marcar l'actualitat universitària recollida a l'informe del rector, Lluís Ferrer, per a l'últim Consell de Govern de la UAB de l'any 2007, que va tenir lloc el 19 de desembre passat.

En l'àmbit de la UAB, la vicerectora de Personal Acadèmic de la Universitat, Ana Ripoll, va exposar les diferents actuacions dutes a terme a partir de la posada en funcionament de la nova carrera acadèmica del professorat de la UAB: la incorporació de personal investigador en formació, la transformació de les places d'ajudant, el rejueniment de la plantilla i l'acord de mobilitat de doctors amb les universitats Autònoma de Madrid, Carlos III i Pompeu Fabra, entre d'altres (trobeu més informació sobre aquest tema a la pàgina 5).

El rector va explicar que, en l'àmbit estatal, s'han aprovat les directrius i els requisits referents als títols universitaris que habiliten per a l'exercici de determinades professions, així com també el màster que habilita per a la professió de

professor d'ensenyament secundari. Aquest màster substituirà el CAP i serà un títol obligatori per impartir la docència en els instituts de secundària.

Pel que fa als estudiants, va haver-hi novetats relacionades amb la mobilitat internacional. La vicerectora de Relacions Exteriors i de Cooperació, Mercedes Unzeta, va explicar la nova gestió dels programes europeus. A partir d'aquest curs acadèmic, l'Agència Nacional d'Erasmus, convertida en Organisme Autònom de Programes Educatius Europeus, gestiona íntegrament tots els programes. La vicerectora va comentar

El nou Organisme Autònom de Programes Educatius Europeus gestiona íntegrament els programes d'intercanvi

també les novetats introduïdes per l'actual contracte, com també l'increment del pressupost previst per al 2008 i l'evolució i el creixement dels diferents programes de mobilitat.

El rector va informar d'altres qüestions d'actualitat a la UAB, com ara la presentació del programa Universitat de Catalunya per assolir una interconnexió més gran entre les universitats catalanes, o la signatura del conveni de col·laboració

entre la UAB i el Banc Santander. Aquesta signatura renova el conveni que estableix el finançament per part de l'entitat bancària de tres actuacions: dotació de beques postdoctorals, programa de càtedres de transferència de tecnologia i el programa Campus Ítaca.

Es van tractar també dues qüestions referents al personal d'administració i serveis. D'una banda, el rector va valorar «molt positivament» la signatura del V Conveni Col·lectiu del Personal d'Administració i Serveis Laboral. De l'altra, Ferrer va explicar la situació de les negociacions entre la Gerència i els Serveis d'Informàtica Distribuïda (SID), així com també de les jornades de vaga que ha dut a terme aquest sector. El rector va opinar que «és lícit» que un col·lectiu demani la revisió de les seves condicions salarials, però va recordar que no es poden fer reclassificacions en massa sinó que s'ha d'estudiar la procedència de cada cas.

Finalment, es va presentar el document *Estudis de grau, estadística comparativa de matrícula i de titulats (cursos 2007/2008 - 2006/2007)*, que s'ha lliurat als membres del Consell de Govern. La vicerectora d'Ordenació Acadèmica, Dolors Riba, va comentar alguns aspectes del document referits a les variacions del nombre d'alumnes, a la matrícula global i el problema que representen els abandonaments dels estudis.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.cat/relacions-institucionals

ACORDS

DOCUMENT SOBRE RESPONSABILITATS EN PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

S'acorda aprovar el document sobre responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals.

SABÀTICS DE DEU ANYS

S'acorda aprovar el programa d'anys sabàtics de deu anys per al professorat universitari de la UAB.

MÀSTERS I DIPLOMATURES DE POSTGRAU PROPIS

Creació de títols de màster propis de Gastroenterologia i d'Hepatologia Pediàtrica i de Pneumologia Pediàtrica,

PRESSUPOST PER AL 2008

S'acorda aprovar la proposta de Pressupost de la UAB per a l'any 2008 i elevar-la al Consell Social

NOU DOCTOR HONORIS CAUSA

S'acorda nomenar el senyor Jacques H. Drèze doctor *honoris causa* de la UAB a proposta de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials.

CANVI DE CONCESSIÓ ADMINISTRATIVA

S'acorda el canvi de concessió administrativa de Plaça Cívica, SA a favor de l'entitat Vila Universitària, SL.

CAMPUS

L'Any de la Computació de la UAB dedica una setmana d'activitats al món dels videojocs

➤ La setmana Pow UAB va incloure competicions, xerrades i una exposició de retrovideoconsoles

Els videojocs han estat els protagonistes de les activitats de l'Any de la Computació a l'Autònoma, al llarg de la Setmana Pow UAB, que va tenir lloc del 14 al 18 de gener. L'origen d'aquest nom està en el missatge *Power Up* o, abreujat, *Pow Up*, amb què molts jocs avisen l'usuari que s'ha incrementat la seva energia. La setmana va constar de competicions i mostres de videojocs, una exposició de retrovideoconsoles i una jornada de conferències divulgatives.

Alexei Pazhitnov, el creador del mític videojoc Tetris, va oferir una conferència a la sala d'actes del Rectorat plena d'incondicionals de la palanca de control o *joystick*, juntament amb l'expresident de Sony Entertainment Europe, Chris Deering, la persona que va introduir a Europa la consola de videojocs PlayStation.

Pazhitnov va inspirar-se en el trencaclosques Pentaminós, la joguina preferida de la seva infància, per crear el Tetris

Pazhitnov va començar la seva conferència amb la modesta advertència que no tenia «res important ni seriós per explicar»: tan sols el naixement i la repercussió del videojoc més popular del món. Va confessar que, al començament, ell era «un jove *hacker* a qui li agradava programar qualsevol cosa». Tot i que a l'URSS la recerca en computació era militar i plena de secretisme, l'Acadèmia Soviètica de les Ciències, on ell treballava, era una institució oberta, amb accés a una gran quantitat de maquinari procedent d'arreu del món. La feina del jove programador consistia a provar les màquines que queien a les seves mans. «La

Alexei Pazhitnov.

Chris Deering.

millor manera de provar-les era fer programes senzills, principalment jocs. Era l'excusa perfecta per passar-s'hi el temps jugant», va explicar. D'aquesta manera, Pazhitnov va programar molts jocs, i entre ells, el Tetris.

Tot traient-se de la butxaca la joguina preferida de la seva infància, un trencaclosques Pentaminós, el pare del Tetris va explicar com es va inspirar en aquest joc

per construir el seu programa informàtic. El joc consisteix en petites peces sòlides formades per cinc quadrats que s'han d'organitzar per completar el trencaclosques. Pazhitnov va simplificar les figures transformant-les en unes altres formades per només quatre peces que es podien fer rotar de 90° en 90° mentre anaven baixant per, finalment, fer-les encaixar. «Ara sembla una tasca ridícula, però l'any 1984 l'ordinador no tenia gràfics i per fer un simple quadrat havia d'utilitzar dos claudàtors enfrontats», va aclarir.

EL PES D'UN SMS

Tot el codi del Tetris cabia en 27 Kb de memòria, «el pes d'un petit missatge de mòbil», va recordar Pazhitnov. A causa de les limitacions en la memòria disponible, no podia mantenir totes les figures en pantalla, de manera que se li va ocórrer fer desaparèixer cada línia que s'havia completat, «i així va néixer el Tetris». «El més dur va ser acabar-lo», va recordar Alexei, «perquè, un cop començava a provar-lo, no podia parar de jugar, m'excusava a mi mateix pensant que estava comprovant que no hi haguessin errors, però només jugava».

Alexei va destacar la importància de programar videojocs. «A diferència d'altres tipus de programes que són eines per aconseguir altres eines, i així successivament, els videojocs donen plaer directament», va sentenciar.

Els reptes de la indústria del videojoc

Chris Deering, que actualment dirigeix el Festival Interactiu d'Edinburg (Escòcia), va fer, en la seva intervenció, una aproximació a la situació de la indústria del videojoc, i va recordar que l'Estat espanyol és un dels principals mercats consumidors de videojocs d'Europa. Deering va esbossar els reptes als quals s'enfronta aquesta indústria i va animar les universitats a introduir assignatures sobre entreteniment interactiu dins les carreres acadèmiques, com ja passa al Japó o en algunes universitats dels EUA.

El professor Enric Martí, sotsdirector de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de la UAB, va moderar una taula rodona sobre la indústria del videojoc a Espanya, amb la participació d'Andrés Giné, localitzador d'Electronic Arts; Pep Sánchez, director de la revista electrònica *MeriStation*; Daniel Sánchez-Crespo, director de Novarama i del Màster de Videojocs de la UPF; Ramon Farell, director de Planeta de Agostini Interactive; i Ramón Nafria, president de DOID, l'associació Desenvolupadores de Ocio Interactivo Digital.

Debat sobre la política de gènere a la universitat

➤ Un congrés analitza com afecten l'avaluació de la qualitat acadèmica el biaix de gènere i les desigualtats

Del 12 al 14 de desembre, va tenir lloc a la UAB i a la seu de CaixaForum, a Barcelona, un congrés que va propiciar tres jornades de debat, titulat Biaix de Gènere i Desigualtats en l'Avaluació de la Qualitat Acadèmica i organitzat per l'Observatori per la Igualtat, de la UAB, que dirigeix la professora María Jesús Izquierdo.

En la jornada inaugural, Anna Cros, vicerectora de Relacions Institucionals i comissionada per a Polítiques d'Igualtat de la UAB, va exposar les tasques impulsades sobre polítiques d'igualtat i va presentar els ponents de l'acte inaugural. María Jesús Izquierdo, directora de l'Observatori per la Igualtat, va glossar la personalitat de d'Eulalia Pérez Sañedo, directora de la Fundación Española para la Ciencia y Tecnología, qui va exposar la seva preocupació davant les limitacions que suposa la política d'avaluació respecte a les dones en el món acadèmic i científic. M. Ángeles

Anna Cros i María Ángeles Cabasés, a la inauguració.

Cabasés, secretària general del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC), va explicar les polítiques de la Generalitat. Esther Giménez-Salinas, rectora de la Universitat Ramon Llull i presidenta de la Comissió Dona i Ciència del CIC, va afirmar que sense el primer Pla d'Igualtat, impulsat per la professora Izquierdo i l'Observatori, a qui s'ha de recórrer sempre per iniciar propostes, no s'haurien posat en marxa els mecanismes per a una política de gènere més igualitària. Per a Giménez-Salinas, el fet de poder fer visible la problemàtica sexista a la universitat ja és un primer pas que pot cons-

cienciar de la necessitat de fer una revisió de les polítiques d'avaluació i fer-la possible. En aquest sentit, va afirmar que els canvis que proposa el pla de reforma per a les noves titulacions de l'EEES podria facilitar l'aplicació d'una revisió de la situació actual.

A l'acte de cloenda, van participar-hi Miguel Ángel Quintanilla, secretari d'Estadística d'Universitats i d'Investigació; Blanca Palmada, comissionada per a Universitats i Recerca de la Generalitat, i Lluís Ferrer, rector de la UAB, entre altres membres de la comunitat universitària.

La professora Izquierdo va moderar l'última taula rodona, en la qual es va fer palès l'esforç de la UAB i del mateix rector per corregir l'absència de dones en la producció científica, la qual cosa afecta negativament la qualitat acadèmica, com es diu en les conclusions del Congrés. Es va apostar perquè es consideri prioritari que les persones avaluadores siguin escollides a través d'un procés transparent i amb garanties. Es va demanar, també, considerar els estudis de gènere, o amb perspectiva de gènere, com una de les línies prioritàries d'investigació en tots els àmbits del coneixement.

PREMIS

Pere Villalba, *honoris causa* per la Universitat de Palerm

Pere Villalba Varneda, professor emèrit del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, ha estat investit doctor *honoris causa* en Filosofia i Història de les Idees, per la Universitat de Palerm (Itàlia), el 20 de desembre passat, a proposta de la seva Facultat de Filosofia i Lletres. El professor Villalba és doctor en Filologia Clàssica i autor d'edicions crítiques d'autors clàssics: Cal·límac, Aviè i Ciceró. És també autor de l'edició crítica de l'obra *Arbor scientiae*, de Ramon Llull. Aquest divulgador del pensament polític de l'antiguitat clàssica i medieval és acadèmic numerari de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

José Manuel Gutiérrez, Premi Uriach d'Història de la Medicina

José Manuel Gutiérrez García, professor d'Història de la Medicina del Departament de Filosofia i membre del Centre d'Història de la Ciència, ha estat guardonat amb el 38è Premi Uriach d'Història de la Medicina pel treball *El impacto del laboratorio en la renovación de la veterinaria española: el caso de Joaquim Ravetllat i Estech (1871-1923)*. Aquest premi és considerat un dels més prestigiosos en l'àmbit de la història de les ciències de la salut. És el primer cop que es concedeix a un treball sobre la història de la veterinària. El premi està dotat amb 1.500 euros i el treball guanyador es publica a la revista *Medicina e Historia*.

Premi Novare per a Xavier Obradors i Àlvar Sánchez

Xavier Obradors, investigador de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (CSIC), i Àlvar Sánchez, professor del Departament de Física, han estat guardonats amb un dels Premis Novare d'ENDESA, concretament en la modalitat d'eficiència energètica. El projecte presentat, anomenat «Supercable», consisteix en la creació d'un cable de distribució d'energia elèctrica d'alta tecnologia cinc vegades més potent que els de la xarxa actual i que reduiria les emissions de CO2. Els Premis Novare promouen el desenvolupament de projectes d'R + D + I en àrees tecnològiques de matèria de sostenibilitat i de lluita contra el canvi climàtic.

A la recerca de l'excel·lència acadèmica

➤ Banco Santander i la UAB signen una aliança per impulsar la innovació docent i la recerca

El 10 de desembre va tenir lloc, a la UAB-Casa Convalescència, la signatura i presentació pública de l'acord entre la UAB i Banco Santander mitjançant el qual ambdues institucions fan una aliança estratègica a favor de la innovació docent i l'impuls de projectes de recerca. El president de Banco Santander, Emilio Botín, va glossar l'alta qualitat científica i acadèmica de la UAB, i la presidenta del Consell Social, Rosa Cullell, va recordar el compromís d'ambdues institucions

El Banc contribuirà a l'impuls de vint beques postdoctorals destinades a atreure joves investigadors d'arreu del món

amb la societat i el coneixement, i va remarcar que la formació del capital humà és tan important com la inversió en tecnologia per al desenvolupament econòmic i social. El rector, Lluís Ferrer, va glossar les dues iniciatives més importants que ha viscut la UAB els darrers anys per apropar-se al model més competitiu d'universitats, que continua sent

l'anglosaxó: la creació de l'EEES i la creació d'un espai llatinoamericà, fruit de la visió i el compromís de Botín.

L'aliança es nodreix de tres línies bàsiques: la captació de talent internacional, l'impuls a la transferència de coneixement i tecnologia a la societat i la construcció d'una universitat compromesa socialment. Aquests tres pilars de col·laboració es materialitzen en l'oferta de vint beques postdoctorals, la creació de cinc noves càtedres de transferència de coneixement i el patrocini del programa Campus Ítaca de la UAB.

Així, Banco Santander donarà suport a un programa de beques que beneficiarà joves als quals la UAB concedirà estades

postdoctorals de dos anys de durada als seus departaments i instituts. Amb aquesta iniciativa, la UAB pretén atraure investigadors d'arreu del món que destaquen pel seu expedient acadèmic.

D'altra banda, la UAB crearà, amb el suport també del Santander, cinc càtedres de Transferència de Tecnologia i Coneixement, en el marc del Parc de Recerca UAB. Aquest programa serà desenvolupat per acadèmics de reputació que destaquen tant per la quantitat com per la qualitat de les seves activitats de transferència a les empreses. Finalment, Campus Ítaca, el programa socioeducatiu de la UAB, adreçat a estudiants d'ESO, tindrà el patrocini total del Banc.

Emilio Botín, Lluís Ferrer i Rosa Cullell parlen després de la signatura del conveni a UAB Casa Convalescència.

Nous ajuts incorporaran els investigadors en formació a la recerca

En el marc de la nova carrera acadèmica aprovada per al curs 2007-2008, la UAB va obrir, el mes de desembre passat, una nova convocatòria de beques predoctorals per a personal investigador en formació i d'ajuts econòmics per a estades fora de Catalunya. S'atorguen dotze beques perquè els investigadors desenvolupin la seva recerca en sis departaments (Economia i Història Econòmica, Enginyeria Química, Ciències de la Computació, Genètica i Microbiologia, Química i Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes) i s'incorporin en programes de doctorat o màsters oficials per dur a terme la tesi doctoral.

Una segona modalitat de beques predoctorals es destina a la incorporació d'estudiants en programes de doctorat o màsters oficials per tal de fer les tesis doctorals en grups de recerca que desenvolupin un projecte d'investigació competitiu finançat.

ESTADES DE QUATRE ANYS

La durada de les beques és de quatre anys i s'estructuren en dues etapes: en la primera, s'ha de dur a terme un programa de doctorat i assolir la suficiència investigadora, o bé fer un màster oficial per iniciar la tesi doctoral. En la segona, els investigadors signen un contracte de

treball amb la UAB per a la finalització i la lectura de la tesi doctoral. L'import amb què estan dotades les beques és d'11.460 euros anuals la primera etapa i de 16.100 euros la segona.

D'altra banda, la UAB també ha obert una borsa de viatge per a estades temporals fora de Catalunya. L'objectiu és ajudar els becaris a completar la formació relacionada amb el projecte de recerca que portin a terme. La durada de l'estada haurà de ser d'entre tres i dotze setmanes i s'ha d'iniciar abans del 31 de desembre de 2008. Les sol·licituds es poden presentar de l'1 de gener al 10 de març i de l'11 de març al 15 de juny de 2008.

Trenta anys d'educació a Catalunya

➤ Un seminari repassa, a la Facultat de Ciències de l'Educació, l'evolució del sistema educatiu

Amb l'ànim de fornir elements de debat sobre l'actual sistema educatiu català, va tenir lloc, el 18 de desembre, a la sala de graus de la Facultat de Ciències de l'Educació, una sessió/taula rodona del Seminari de Documentació i Recerca Històricoeducativa que coordina el professor Pere Solà, amb la pedagoga i inspectora d'ensenyament Sara Blasi i l'historiador de l'educació Jordi Monés.

Blasi va definir el sistema escolar del final de la Dictadura com un «sistema desarrelat i controlador», on tot es feia en castellà i sense coeducació, tret d'algunes escoles privades. Jordi Monés va oferir diverses claus del desprestigi secular de l'escola pública.

El 1981, els serveis educatius es van transferir, però l'Estat es va reservar la competència exclusiva de l'educació en aspectes clau com ara establir els anys d'escolarització obligatòria, definir els mínims curriculars, fixar condicions d'obtenció de títols i «alta» inspecció. Pel que fa a la qüestió de la llengua a l'escola i la política lingüística, es va indicar la

transcendència dels debats entre monolingüistes i bilingüistes, ja en el moment del president Tarradellas i després amb Jordi Pujol, en els programes d'immersió lingüística, i la importància del reciclatge en programes d'aprenentatge de català de centenars de mestres que no tenien el català com a idioma matern, en moments en què «a l'escola pública el català, fins aleshores, pràcticament no existia».

En relació amb el difícil equilibri entre l'escola privada i l'escola pública (problema històric mal tancat des de la Restauració, com va dir Jordi Monés),

Blasi va incidir en la persistent manca d'inversions en educació a Catalunya per part de l'Estat. El franquisme, va recordar Monés, havia abandonat totalment l'ensenyament públic secundari.

Finalment, es va considerar l'enorme repte que suposa la nova immigració. Avui, el problema del multilingüisme i del multiculturalisme –i, per tant, de l'encaix del català a l'escola– s'ha multiplicat exponencialment malgrat les aules d'acollida per a alumnes d'incorporació tardana i les mesures previstes (2004) en el Pla per la Llengua i la Cohesió Social.

La pedagoga i inspectora d'ensenyament Sara Blasi, el professor Pere Solà i l'historiador de l'educació Jordi Monés.

Jacques H. Drèze serà doctor *honoris causa* per la UAB

El Consell de Govern de la UAB va aprovar, en la seva darrera reunió, el nomenament del professor Jacques Drèze com a doctor *honoris causa* de la UAB, que tindrà lloc el 3 de març vinent. La proposta de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales es fonamenta en el reconeixement dels seus destacats mèrits acadèmics, de la seva contribució per impulsar i estructurar la recerca a Europa i del seu paper com a exemple a seguir en la construcció d'institucions al servei de la internacionalització, la qualitat i l'aplicació de la recerca econòmica a favor d'una societat millor.

Jacques Drèze (Verviers, Bèlgica, 1929) és un dels economistes europeus més importants. La seva recerca ha obert camins en diverses àrees: la teoria de l'e-

quilibri general, les teories de la decisió i dels jocs, l'econometria, la macroeconomia i l'estudi de polítiques econòmiques.

Ha tingut un paper cabdal en la promoció de la recerca i l'ensenyament superior a Europa. Va fundar el CORE (Center for Operations Research and Econometrics) de la Universitat de Lovaina i el primer programa doctoral europeu de veritable prestigi internacional, l'European Doctoral Program in Quantitative Economics. També ha estat molt actiu en la proposta de solucions als problemes econòmics europeus més decisius.

Drèze es va formar a la Universitat de Lieja i es va doctorar el 1958 a la Universitat de Columbia, als EUA, on va tenir com a directors George Stigler i William Vickrey, ambdós premis Nobel

d'Economia. Va mantenir contactes als EUA amb els economistes més il·lustres de l'època i, també, amb molts altres de la seva generació que, juntament amb ell mateix, van acabar constituint l'elit de la recerca econòmica mundial.

INSPIRADOR D'ESTRATÈGIES

Drèze va inspirar moltes de les estratègies que els capdavanters de la gran transformació de la recerca econòmica al nostre país, liderada des de la UAB, van aplicar per posar en marxa el gran procés renovador que va arrencar a mitjan anys setanta i que ha continuat fins als nostres dies. Una de les darreres manifestacions de l'empenta que es va iniciar llavors ha estat la creació de la Barcelona School of Economics.

Debat a la UAB sobre l'estatut bàsic del treballador públic

➤ La Facultat de Dret acull les I Jornades Universitàries de Relacions Laborals a les Administracions Públiques

Les I Jornades Universitàries de Relacions Laborals a les Administracions Públiques, que es van fer a la Facultat de Dret l'11 de desembre, van tenir per títol i objecte d'estudi l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Els directors van ser Joan Amenós Àlamo, professor de Dret Administratiu de la UAB, i Maria José Feijóo Rey, professora de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UAB, i van estructurar el contingut fent palesa la incidència del Dret Administratiu i del Dret del Treball.

En l'acte d'inauguració, Francesca Puigpelat, degana de la Facultat de Dret, va donar la benvinguda institucional als nombrosos participants procedents d'àmbits professionals diversos, entre els quals destacaven lletrats, tècnics i alts càrrecs de l'Administració de l'Estat, de la Generalitat de Catalunya, de diputacions i de diversos ajuntaments, com també d'universitats i de sindicats, assessors jurídics de despatxos privats, professors i investigadors d'universitat. A continuació, va tenir lloc la conferència inaugural, titulada «L'estatut bàsic de l'empleat públic: antecedents immediats i valoració», a càrrec de Joaquim Ferret, catedràtic de Dret Administratiu de la UAB.

Les quatre ponències de les Jornades van abordar exhaustivament els avenços i els canvis que ha suposat l'Estatut per al règim jurídic dels empleats públics. La sessió matinal va continuar amb la perspectiva administrativista, i els ponents van ser Rafael Jiménez Asensio, vocal de la Comissió per a l'Estudi i Preparació de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic i professor de Dret Constitucional de la UPE, i Manuel Pérez Fernández, professor de Dret Administratiu a la Facultat de Dret d'ESADE-Universitat Ramon Llull. Llum i ombres de la carrera administrativa van centrar les seves intervencions.

En la sessió de tarda, les ponències van fer una anàlisi de l'Estatut des de la perspectiva laboralista –drets individuals i drets col·lectius. Els ponents van ser Manuel Ramón Alarcón Caracuel, catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Sevilla, i Carlos Alfonso Mellado, professor de Dret del Treball i de la Seguretat Social i degà de la Facultat de Dret de València.

INTERÈS SOCIAL

A la cloenda, Maria Teresa Paramio Nieto, delegada del Rector per a Formació Continuada de l'Escola de Postgrau, va destacar l'interès social i professional d'aquests actes de formació continuada en l'itinerari laboral-professional de la gent, i va considerar que la universitat és la institució per excel·lència per fer-ho i on es fa amb rigor i qualitat.

Una trobada internacional a França exposa les mirades creuades sobre la Guerra Civil

Els dies 11 i 12 de desembre va tenir lloc a Lió (França) la trobada internacional Història, Memòria i Transmissió de la Guerra Civil: Mirades Creuades, organitzada per la Ligue de l'Enseignement, l'Institut National de Recherche Pédagogique i la Unitat de Didàctica de les Ciències Socials de la UAB.

La trobada s'adreçava al professorat d'ensenyament primari i secundari francès, si bé hi va assistir una representació important de l'exili espanyol a França. S'hi van presentar ponències de la recer-

ca sobre la Guerra Civil a França (Geneviève Dreyfus-Armand, Mari Carmen Rodríguez, Pierre Laborie, etc.) i a Espanya (Pelai Pagès, de la UB) i sobre l'ensenyament de la Guerra Civil a França (Benoit Falaize, de l'INRP) i a Espanya (Cecília Llobet, Joan Pagès i d'altres de la UAB).

La col·laboració entre la Unitat de Didàctica de les Ciències Socials i l'INRP es va iniciar el curs passat arran de les IV Jornades de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials sobre l'ensenyament de la memòria històrica.

Aliança estratègica entre la UAB i Cerdanyola del Vallès

L'alcalde de Cerdanyola del Vallès, Antoni Morral, i el rector de la UAB, Lluís Ferrer, van signar, el 21 de desembre, el Conveni de Cooperació i de Col·laboració Institucional entre ambdues institucions per tal d'establir un marc de relacions estables i una aliança estratègica duradora que permeti dissenyar polítiques públiques comunes d'interès, que garanteixin la major eficàcia possible en la prestació dels serveis d'ambdues institucions. La UAB i l'Ajuntament estudiaran les línies bàsiques d'actuació en relació amb la prestació compartida de serveis i les potencialitats de la zona, com també els mecanismes per aconseguir el creixement de la UAB a la zona de la Plana del Castell.

Jornades internacionals sobre tèxtils precolombins

El Departament d'Art de la UAB i el Centre d'Estudis Precolombins van organitzar, entre els dies 27 i 30 de novembre, les IV Jornades Internacionals sobre Tèxtils Precolombins, que van tenir lloc a l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres i al Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa. S'hi van tractar temes relacionats amb els costums tèxtils de l'Amèrica precolombina, com l'ús i l'art de les plomes, la conservació dels tèxtils, les vestimentes amb què es representaven les divinitats, la simbologia de les diferents indumentàries, els costums funeraris, etc. També es van presentar recerques relacionades amb el tema.

Homenatge als comunicadors

➤ Teresa Pàmies, Carles Sentís i Teodor Garriga són els primers guardonats dels premis Ploma d'Or

El 14 de desembre va tenir lloc el lliurament de la primera edició dels premis Ploma d'Or. Els guardonats van ser Teresa Pàmies, Carles Sentís i Teodor Garriga, degà dels radiofonistes de Catalunya. L'objectiu era homenatjar figures emblemàtiques de les lletres i de la comunicació a Catalunya, que poden servir de model als estudiants de periodisme. L'acte de lliurament, organitzat pel Departament de Periodisme de la Facultat de Ciències de la Comunicació, amb la col·laboració del Col·legi de Periodistes de Catalunya i l'Escola d'Art de Sant Cugat, va tenir lloc a l'aula magna de la Facultat.

David Vidal, en representació del deganat de la Facultat, va destacar la rellevància de les figures premiades i va agrair la iniciativa del premi. A continuació, Josep M. Figueres, professor d'Història del Periodisme, va remarcar la importància de l'assignatura i va explicar que era el marc en el qual havien nascut els guardons. Per últim, la catedràtica d'Història de la Comunicació, Amparo Moreno, va ressaltar el compromís social i polític dels tres guardonats a l'hora de fer periodisme i d'explicar el funcionament de la societat per comprendre-la i millorar-la.

El primer a rebre el guardó va ser Teodor Garriga. Va ser presentat per Xavier García, premi nacional de periodisme. A l'acte, van participar-hi estudiants de Periodisme que van llegir fragments de l'obra dels premiats. En aquest cas, el fragment escollit va ser *La meua vida i Ràdio Associació de Catalunya*.

El professor de la UB Francesc Roca va fer la presentació de la segona guardonada, Teresa Pàmies. Roca va elogiar l'eficàcia narrativa de Pàmies i va destacar la importància de les seves obres. La lectura escollida en aquesta ocasió va ser l'article de Ràdio Pirenaica «Jocs Florals».

El darrer dels guardonats va ser Carles Sentís. Josep M. Casassús, catedràtic d'Història del Periodisme a la UPF, va destacar la trajectòria del premiat. Es va llegir un fragment de l'article de *La Vanguardia* «Los horrores del campo de concentración de Dachau». Finalment, el director del Departament de Periodisme, Eugeni Giral, va cloure l'acte.

Teresa Pàmies, Teodor Garriga i Carles Sentís.

NOMENAMENTS

Nomenaments al PDI i al PAS

En l'àmbit del personal docent i investigador, s'ha nomenat directora del Departament de Dret Privat de la Universitat la professora Maria Ysàs Solanes, qui ocupa el càrrec des del 16 de novembre. Pel que fa al col·lectiu del personal d'administració i serveis, la plaça de cap de l'Àrea de Gestió de la Recerca l'ocupa, des del 7 de gener, Carles Riba Senserrich. Carles Riba és llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresarials (especialitat Empresa), ha desenvolupat la seva tasca professional com a assessor d'empreses i ha ocupat diversos càrrecs dins l'àrea de la gerència de l'Hospital Clínic de Barcelona.

BREUS

La UAB introdueix la tesi número 5.000 al TDX

La Universitat Autònoma de Barcelona ha introduït, recentment, la tesi número 5.000 al portal Tesis Doctorals en Xarxa (TDX). Aquesta tesi, amb el títol «Mesures d'intervenció per al control de *Salmonella* en la cadena de producció porcina», va ser llegida per Eva Creus Gibert. En total, el TDX inclou prop de deu mil tesis. Entre les cinc mil tesis introduïdes directament al TDX i les que es recol·lecten de la resta de dipòsits espanyols que inclouen tesis i compleixen el protocol OAI, actualment es poden consultar des del TDX prop de deu mil tesis.

EL WEB

<http://cpdp.uab.cat/catedrajeanmonnet-dce>

La càtedra Jean Monnet de Dret Constitucional Europeu de la UAB, dirigida per la doctora Teresa Freixes, catedràtica del Departament de Ciència Política i de Dret Públic, ja disposa d'un web propi. Amb un disseny en consonància amb el del mateix Departament al qual està vinculat, el web millora la visibilitat del treball que fan els investigadors de la càtedra i suposa una eina de comunicació entre ells i altres entitats i persones. Una navegació senzilla permet obtenir materials docents i de recerca que, d'altra manera, difícilment es podrien tenir a l'abast. El web ofereix també informació sobre els màsters i doctorats que s'imparteixen, i diversos enllaços porten als principals organismes jurídics nacionals i internacionals i a les diverses fonts del dret constitucional i europeu. La pàgina principal destaca l'actualitat sobre les activitats de la càtedra i les reunions d'experts del moment.

RECERCA

Científics del Parc de Recerca UAB construiran el cable de distribució elèctrica més avançat

➤ El cable transportarà una potència elèctrica cinc vegades superior a la d'un cable normal de coure

Investigadors de l'ICMAB-CISC i del Departament de Física de la UAB desenvoluparan un cable superconductor que serà el primer del sud d'Europa i el més avançat del món per a distribució elèctrica. El projecte, anomenat Supecable, té com a objectiu principal la fabricació d'un cable de 30 m de longitud, juntament amb els seus terminals per fer-lo connectable a la xarxa, amb material superconductor d'alta temperatura anomenat BSCCO.

Serà el més avançat quant a distribució, ja que tindrà el valor més elevat de corrent que s'ha obtingut, 3.200 amperis rms, i, per tant, transportarà una potència elèctrica unes cinc vegades superior a la d'un cable convencional de coure de les mateixes dimensions. Es preveu que estarà construït abans del 2010.

Cinta amb la qual es farà el cable superconductor.

En el marc del mateix projecte, els investigadors desenvoluparan nous materials basats en una segona generació de superconductors, anomenats YBCO, que podran tenir una capacitat fins a cinquanta vegades superior al BSCCO i cent vegades més gran que els fils de coure.

El transport del corrent elèctric amb materials superconductors té efectes importants per al medi ambient: permetrà reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle. Per cada gigawatt hora (GWh) d'energia elèctrica estalviada, es pot reduir l'emissió de 160 tones d'òxids de carboni i d'una tona d'òxids de nitro-

gen. Es creu que l'ús de sistemes superconductors podria reduir entre un 10 % i un 15 % el consum d'energia primària. Si Catalunya apliqués la tecnologia superconductora, podria evitar l'emissió de més de cinc-cents mil tones anuals d'òxids de carboni.

La tecnologia basada en materials superconductors també incrementa la seguretat i la fiabilitat de les instal·lacions, ja que els transformadors no són inflamables i es poden instal·lar limitadors de corrent molt més ràpids i que permeten un major control de la xarxa.

UN PROJECTE PREMIAT

El projecte ha guanyat el premi Novare d'eficiència energètica que atorga ENDESA. Coordinat per Xavier Obradors, investigador de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CISC) al Parc de Recerca UAB, té la participació del Grup d'Electromagnetisme de la UAB, dirigit per Àlvar Sánchez; de l'investigador ICREA Du-Xing Chen, adscrit al mateix grup de recerca de la UAB; i de l'empresa Nexans.

Una recerca podria millorar el pronòstic i el tractament del càncer de pulmó

Investigadors de la UAB han publicat un estudi sobre un enzim, l'AKR1B10, que només es detecta en quantitats elevades en casos de càncer de pulmó, sobretot en fumadors, i fins i tot quan el càncer no s'ha desenvolupat. Això fa que aquesta molècula sigui un bon marcador per diagnosticar i pronosticar la malaltia. A més, la seva activitat podria ser important per al desenvolupament del càncer, per la qual cosa la investigació també té possibles aplicacions terapèutiques.

Segons s'ha observat, l'enzim disminueix els nivells de la forma més activa de la vitamina A (àcid retinoic), que té

un paper anticancerós. La disminució d'àcid retinoic a la cèl·lula afavoreix el desenvolupament del càncer. Per descobrir per què l'enzim actua així, els científics han obtingut i han estudiat la seva estructura tridimensional i han localitzat els elements responsables de la seva possible acció cancerígena en fumadors. La identificació d'aquests elements estructurals obre la possibilitat del disseny específic de fàrmacs per al tractament de la malaltia.

En la recerca, publicada a *PNAS*, liderada pel grup de Xavier Parés i Jaume Farrés, del Departament de Bioquímica

Representació gràfica de l'enzim AKR1B10.

i de Biologia Molecular, hi han participat investigadors ICREA i científics de l'Institut de Recerca Biomèdica, de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona (CSIC) i de la Universitat de Vigo.

Fòrum IDEA

➤ Estudia com crear noves oportunitats d'aprenentatge per a tothom per combatre les desigualtats socials

El Fòrum IDEA (Investigació i Desenvolupament en l'Educació de Persones Adultes) de la UAB és ahora un grup de recerca i d'acció socioeducativa. Està integrat per una dotzena de persones (professors, estudiants i professionals) i du a terme projectes relacionats amb l'educació de persones adultes i el desenvolupament comunitari. També col·laboren amb el grup persones provinents de sectors diversos, des dels ajuntaments fins a centres educatius.

L'origen del grup se situa el 1996 a la Facultat de Ciències de l'Educació. El grup va néixer amb l'objectiu d'estudiar l'àmbit de l'educació de les persones adultes, que «des del punt de vista acadèmic estava poc treballat», segons la coordinadora del grup, Margarida Massot, ja que els estudis sobre educació se centren habitualment en els nens i els joves.

El grup analitza les pràctiques de l'educació amb l'objectiu de reduir les desigualtats de la nostra societat creant oportunitats d'aprenentatge per a tothom. Les seves accions apliquen maneres de participació democràtiques i volen revertir directament en els col·lectius que protagonitzen les experiències.

El Fòrum IDEA actualment treballa en

Un dels projectes en marxa del grup és l'Observatori per a la Immigració, que es du a terme a Sabadell.

dos projectes. Un és Comunitats d'Aprenentatge, realitzat a partir d'un conveni amb la Generalitat, en el qual també col·labora el Centre de Recerca Social i Educativa (CREA) de la UB. Es tracta d'un projecte de desenvolupament socioeducatiu comunitari dut a terme a diversos centres de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i de Girona amb l'objectiu d'estimular l'aprenentatge dels nens, sobretot dels que tenen circumstàncies socials més desfavorables.

Aquest projecte educatiu afavoreix la col·laboració de les famílies als centres. Hi ha una primera fase d'aplicació i una segona fase de consolidació que consisteix a reestructurar els òrgans de govern i de participació dels centres (el consell escolar, el claustre, etc.). Enguany, s'ha començat a establir criteris per avaluar

aquesta experiència. Segons Massot, potser és aviat per avaluar-ne els resultats, però es poden analitzar els índexs de participació, de satisfacció, etc.

L'altre projecte és l'Observatori per a la Immigració, realitzat a Sabadell mitjançant convenis amb la Fundació Jaume Bofill, la Lliga pels Drets dels Pobles i Caixa Sabadell. La primera fase del projecte va consistir en una diagnosi de la realitat dels immigrants, i la segona, en l'elaboració d'un recull de bones pràctiques. Es va estudiar què fan les entitats que treballen en aquest àmbit. A partir d'aquestes dades, es van crear uns indi-

El Fòrum va néixer per estudiar l'educació per a adults, un àmbit que acadèmicament estava poc treballat

Un codi ètic marca els objectius i les dinàmiques del grup

El Fòrum IDEA té un codi ètic que orienta les seves línies d'actuació. El codi estableix la finalitat del fòrum («entendre i contribuir a la superació de les desigualtats a partir de la creació d'oportunitats d'aprenentatge per a tothom i, molt especialment, per als col·lectius en risc d'exclusió social») i estableix un funcionament fonamentat en «maneres de participació i comunicació democràtiques basades en relacions de simetria que tendeixen a la igualtat entre totes les persones».

Segons aquest codi, el Fòrum IDEA no té cap afany de lucre i els beneficis de les

seves activitats «han de revertir en la millora i el desenvolupament dels col·lectius implicats». El grup es compromet a fer que la seva recerca possibiliti «la transformació en lloc de legitimar les disfuncionalitats socioeducatives», a treballar partint de «les necessitats dels col·lectius en els quals es desenvolupa» i a fer que aquests col·lectius hi participin activament.

Finalment, el codi estableix la transparència com a «principi de funcionament» del fòrum, tant pel que fa a les qüestions administratives com a les activitats promogudes des del grup.

cadors per establir les bones pràctiques. El Fòrum IDEA ofereix, així, una sèrie de criteris a les entitats que vulguin actuar en aquest camp. Actualment, s'està duent a terme la tercera edició del projecte: un estudi de prejudicis i d'estereotips que s'ha integrat, mitjançant un altre conveni, en un projecte del Consell d'Europa.

Els anys anteriors es van fer altres projectes. El fòrum IDEA, per exemple, es va implicar en la Xarxa d'Educació per al Consum amb dos projectes de la Unió Europea: Consumer i Dolçeta, i va dur a terme el projecte Politeia, una escola de

L'ICTA analitza l'impacte del cru vessat a Corea del Sud

➤ Els experts del centre han establert un programa científic per monitoritzar i observar el vessament

Les autoritats de Corea del Sud i els investigadors de la Universitat de Hankuk (Seül) han sol·licitat l'assessorament d'experts de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB per estudiar l'impacte ambiental causat pel vessament de més de deu mil tones de petroli a les seves costes. L'accident, ocorregut el 7 de desembre, va tenir lloc al sud-oest del país, en una zona turística i pesquera de gran riquesa ecològica, propera al parc nacional de Taean Haean. L'ICTA serà l'única institució universitària espanyola i europea que hi participarà com a òrgan assessor del govern coreà.

La principal tasca dels investigadors de l'ICTA que s'hi van desplaçar va ser l'establiment d'un programa científic per a la monitorització del vessament, el seguiment exhaustiu de la seva evolució i la valoració de l'impacte mediambiental.

El grup d'investigadors que hi va viatjar l'integren Louis Lemkow, director de l'ICTA; Antoni Rossell, investigador ICREA especialitzat en els aspectes fisicoquímics de la dispersió del petroli;

Sergi Rossi, investigador «Ramón y Cajal» amb formació en ecologia i biologia marina i especialitzat en l'impacte d'hidrocarburs sobre ecosistemes marins; i Saioa Elordui, doctoranda de l'ICTA, especialitzada en l'impacte dels vessaments de petroli al mar.

Les aportacions dels investigadors de l'ICTA, amb una llarga experiència en aquest tipus de desastres ecològics –van participar també en el seguiment de la greu problemàtica originada pel *Prestige*–, permetran abordar les conseqüències del vessament des d'una perspectiva multidisciplinària (química, oceanogràfica, biològica i sociològica).

La UAB i l'ICTA han signat un conveni de col·laboració amb la Universitat de Hankuk per a la creació d'un institut conjunt de ciències ambientals a Seül.

Sergi Rossi, Louis Lemkow, Saioa Elordui i Antoni Rossell.

Investigadors de la UAB elaboren un nou projecte per millorar el medi ambient urbà

Investigadors del Grup de Sostenibilitat i de Prevenció Ambiental de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB han endegat un projecte per desenvolupar les eines i els mètodes necessaris per avaluar el metabolisme urbà, per minimitzar-ne els impactes i per millorar-ne l'ecoeficiència.

La recerca vol donar suport a l'aplicació de l'Estratègia de Medi Ambient Urbà a Espanya per als fluxos d'aigua, de residus, de matèria i d'energia, amb la proposta d'indicadors per al seu seguiment. Aquests indicadors es basen en l'anàlisi de fluxos artificials d'aigua per a

àrees urbanes; en l'anàlisi de fluxos de materials i d'energia per a barris; i en l'anàlisi del cycle de vida per a barris i edificis. Es definiran i s'aplicaran, a diferents àrees pilot, els índexs d'autosuficiència per als fluxos d'aigua, residus i energia del sistema urbà.

Els resultats preliminars del projecte, que ha estat finançat pel Ministeri de Medi Ambient, es van presentar a la jornada Indicadors de Sostenibilitat per a Barris, organitzada conjuntament amb l'Agrupació Arquitectura i Sostenibilitat (AuS), el 4 de desembre, a la seu del Foment de les Arts i el Disseny (FAD) de Barcelona.

Simfonia cel·lular, al Programa de Cine Científic

El vídeo de divulgació científica del Servei de Microscòpia de la UAB *Simfonia cel·lular* ha estat seleccionat per formar part del Programa de Cine Científic 2007 elaborat per la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT). *Simfonia cel·lular* forma part d'una sèrie de tretze cintes que estaran disponibles durant tot l'any, mitjançant un sistema de préstec gratuït, per tal de promoure la cultura científica entre la població espanyola. En aquest documental, realitzat amb la col·laboració de la productora Smartplanet, color i vida ballen amb el so d'una simfonia de cèl·lules captades mitjançant diferents microscopis.

Assoleixen un nou sistema per produir adenovirus

Un grup d'investigadors del CBATEG de la UAB, dirigit pel doctor i investigador ICREA Miguel Chillón, ha descrit el desenvolupament d'un sistema nou de producció d'adenovirus d'última generació, utilitzats com a vectors per a tractaments de teràpia gènica, que permet una reducció molt significativa dels inconvenients que existeixen per fer assaigs en éssers humans. Han aconseguit obtenir «collites» d'Ad gutless gairebé lliures de contaminants, que podrien ser usats d'una manera segura en els tractaments de teràpia gènica. Aquests resultats han permès a la UAB patentar recentment aquesta tecnologia.

Repercussions de les alteracions de la conducta

Un equip d'investigadors del Departament de Psicologia Clínica i de la Salut de la UAB ha estudiat les repercussions que tenen els trets esquizotípics presents en adolescents a l'hora de detectar alteracions de la conducta. En el seu treball, els investigadors han descobert que aquests trets esquizotípics poden generar discordances entre les persones clau en aquesta edat (pares, professors i els mateixos adolescents), a l'hora de detectar, precoçment, alteracions patològiques de la conducta. Els resultats de la investigació poden permetre, en el futur, obrir el camí per al disseny de noves estratègies per facilitar la detecció precoç de trastorns de l'espectre psicòtic.

La UAB acull la segona reunió de Patogenom

Organitzada pel Grup de Microbiologia Molecular del Departament de Genètica i de Microbiologia de la UAB, els dies 3 i 4 de desembre passat va tenir lloc, a l'hotel Serhs Campus, la segona reunió de Patogenom, una xarxa d'investigació finançada pel Ministeri d'Educació i Ciència i integrada per 23 grups de recerca de l'Estat espanyol especialitzats en l'estudi de la biologia molecular de microorganismes que causen malalties en l'ésser humà.

Durant la trobada, els participants van debatre sobre l'estat actual de la recerca en el seu àmbit i van tractar, entre d'altres, dels patògens causants de diverses malalties, com ara la salmonel·losi, la listeriosi, la brucel·losi o la tuberculosi. També van acordar establir i enfortir els vincles entre els diferents grups de recerca que integren la xarxa. L'objectiu és generar futures col·laboracions emmarcades en l'aplicació de la genòmica i la postgenòmica funcional per avançar en el coneixement, a escala molecular, dels mecanismes de patogènia microbiana.

UN NOU WEB

Finalment, els participants van decidir iniciar la construcció d'un lloc web que esdevingui un fòrum de discussió científica sobre la temàtica de la xarxa i que permeti una via ràpida de comunicació i de transmissió dels resultats de les recerques dels integrants del grup.

Com a membre de Patogenom, el Grup de Microbiologia Molecular del Departament de Genètica i de Microbiologia de la UAB estudia, entre altres mecanismes de virulència, els sistemes bacterians de captació d'elements, com el ferro o el zinc, que no estan biodisponibles pels patògens que infecten les persones i que, per tant, esdevenen importants i necessaris per garantir la supervivència d'aquests bacteris durant el procés infecciós.

Patogenom aplega investigadors d'arreu d'Espanya.

Debat sobre l'accés a Internet als trens, als vaixells i als avions

► La UAB acull la primera reunió a Espanya sobre l'estàndard d'accés a Internet als transports

Els dies 10 i 11 de desembre, va tenir lloc a UAB Casa Convalescència i a l'Hotel Serhs Campus una reunió del grup de treball internacional DVB-RCS+M, organitzada pel Departament de Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes de la UAB. Es tracta de la penúltima convocatòria del grup, la número 46, en què es va deixar gairebé definit el futur sistema estàndard d'accés a Internet als mitjans de transport –excepte els cotxes, que requereixen un sistema diferenciat.

El DVB (Digital Video Broadcasting)–RCS (Return Channel Satellite) és l'estàndard tècnic utilitzat a Europa per a les comunicacions de banda ampla via satèl·lit. Implantat l'any 2000, la nova versió d'aquest estàndard per a mitjans de transport ha de sortir de les reunions que, periòdicament, du a terme el grup de treball DVB–CS+M (Mòbil), format per investigadors d'universitats, institucions i empreses de tot el món. Algunes de les propostes que es van presentar durant la reunió ja s'han implantat amb èxit en proves pilot.

La reunió del DVB–RCS, que va acollir la UAB, va ser la primera que s'ha fet a Espanya. Va ser coordinada pel grup de recerca Wireless Communications, dirigit per la professora María Ángeles Vázquez,

del Departament de Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes, que ha participat en l'elaboració dels nous estàndards en col·laboració amb l'Agència Espacial Europea. A la trobada, van participar-hi investigadors de Corea, del Canadà, d'Anglaterra, d'Itàlia, de l'Agència Espacial d'Alemanya i de l'Agència Espacial Europea.

El grup de treball DVB–RCS està integrat al DVB, organisme encarregat de proposar procediments per transmetre senyals de televisió digitals compatibles. La tecnologia proposada pel DVB ha esdevingut una part del sistema de telecomunicacions global, ja que ha establert els estàndards per a satèl·lits, cable i serveis basats en IP i terrestres.

Un moment de la trobada a UAB Casa Convalescència.

Barcelonins: més joves i més qualificats

Un estudi del Centre d'Estudis Demogràfics i del Departament de Geografia sobre la població de Barcelona conclou que la migració i els canvis de residència potencien la població adulta jove, soltera, amb estudis universitaris i professional. La recerca, que ha constituït la tesi de l'investigador Antonio López Gay, ha rebut el primer premi del certamen Tesis Doctorals 2007, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

L'estudi es basa en l'anàlisi dels fluxos migratoris i de canvi de residència registrats al llarg de la dècada dels noranta i dels primers anys de la del 2000. Es considera que Barcelona fa més de vint-i-cinc anys que va assolir el seu sostre de població. Per tant, l'estructura sociodemogràfica canvia segons les diferències entre la gent que se'n va i la que canvia d'habitatge, com també entre la que s'incorpora per viure-hi i la que no ho fa.

L'Autònoma implanta la «gotimplora»

El nou envàs permet reduir els residus que es generen al campus

Té una capacitat de 500 ml i està fabricat amb policarbonat, un material molt resistent i apte per a l'ús alimentari.

➤ El disseny i la fabricació de la *gotimplora* respon als principis demanats per la UAB als seus proveïdors

La UAB ha instal·lat la *gotimplora*, un envàs doble (got + cantimplora) reutilitzable i molt resistent, apte per a l'ús alimentari, que es distribuirà a tots els membres de la comunitat universitària. L'Autònoma, sensible a la degradació implacable del medi ambient i a la preocupació per la seva conservació, introdueix aquest producte propi, la *gotimplora*, que permetrà disminuir els residus d'envasos que es generen al campus. Cal tenir present que les ampolles de plàstic i els gots de cafè són el principal focus de generació en volum de residus domèstics de la Universitat.

Cal considerar que l'hàbit de consumir aigua embotellada té un cost ambiental molt alt. Espanya és el desè país consumidor d'aigua embotellada arreu del món: cadascun de nosaltres bevem una mitjana de 126 l d'aigua envasada i els costos d'aquest luxe van més enllà de la nostra butxaca.

Aquesta quantitat d'ampolles de plàstic i gots de cafè embruten el nostre entorn, omplen abocadors i s'incineren a les plantes de tractament d'escombraries barrejades amb la resta de les deixalles domèstiques.

Fomentar el reciclatge dels envasos lleugers i trobar una eina que serveixi per reduir la quantitat d'ampolles i gots de plàstic que s'utilitzen són els objectius bàsics per reduir l'impacte ambiental dels envasos lleugers. Cal tenir en compte que, durant el curs, a la UAB es consumeixen prop d'1,5 milions d'am-

polles d'aigua d'un sol ús i les màquines d'autovenda serveixen més d'1,1 milions de begudes calentes. La consecució d'aquest objectiu exigeix la col·laboració de la comunitat universitària i, per tant, cal emfatitzar en els punts següents:

- Els envasos d'un sol ús malbaraten recursos naturals i perjudiquen l'entorn.
- Es consumeix una quantitat excessiva d'envasos lleugers d'un sol ús.
- Es disposa d'una eina, la *gotimplora*, que permet reduir el consum d'envasos.
- Cal recollir la *gotimplora* i utilitzar-la quotidianament.

S'ha buscat una eina que serveixi per reduir la quantitat d'ampolles i de gots de plàstic que s'utilitzen a la Universitat

El disseny de la *gotimplora*, la seva fabricació i la seva manipulació s'han fet d'acord amb els principis de responsabilitat corporativa que la UAB demana als seus proveïdors. La creació de la *gotimplora* ha estat finançada amb fons propis i amb el suport de l'Agència de Residus de Catalunya i l'Entitat Metropolitana del Medi Ambient. La *gotimplora* és un producte ideat a la UAB i l'empaquetatge l'ha fet PRODIS, entitat d'inserció sociolaboral de persones amb disminució psíquica.

Reutilitzable, resistent i amb diversos usos

La *gotimplora* és un envàs reutilitzable d'ús mixt, compost d'una ampolla amb tap hermètic i nansa, que duu adherit un got a la seva base. L'ampolla és molt resistent i permet diversos usos. La *gotimplora* té una capacitat de 500 ml i està fabricada amb policarbonat molt resistent, reutilitzable i apte per a l'ús alimentari. L'amplada de la seva boca permet que es pugui reomplir amb facilitat a les fonts, aixetes o màquines d'autovenda que hi hagi a la UAB. El got té una capacitat de 150 ml, està fabricat amb polipropilè i és apte per ser utilit-

zat a les màquines de cafè, que possibiliten que els usuaris puguin utilitzar l'opció sense got i estalviar, d'aquesta manera, diners i plàstic d'un sol ús.

El consum d'aigua embotellada té un cost ambiental molt considerable: l'extracció i el transport de les ampolles des de les plantes d'envasament consumeix energies fòssils i emet gasos a l'atmosfera que contribueixen a l'efecte hivernacle i a la destrucció de la capa d'ozó. A més, el transport fet en camions de gran tonatge congestiona el trànsit.

El I Fòrum d'Ocupació apropa els estudiants al món laboral

➤ **Empreses i entitats van informar els centres de la UAB sobre les necessitats del mercat laboral actual**

Entre el 10 i el 14 de desembre, va tenir lloc el I Fòrum d'Ocupació de la UAB. Aquesta activitat constitueix un punt de trobada entre els estudiants de la Universitat i les empreses i entitats que esperen nodrir-se de nous talents provinents de l'àmbit acadèmic. La va organitzar Treball Campus amb la col·laboració dels centres implicats i amb la finalitat de complir els objectius marcats pel Vice-rectorat d'Estudiants i de Cultura. També hi va col·laborar l'empresa Imaste, que té una àmplia experiència en l'organització d'aquest tipus de fòrums.

El Fòrum es va desenvolupar a les escoles universitàries d'Informàtica i d'Estudis Empresarials de Sabadell (on ja se'n va organitzar una primera edició, més reduïda, el curs passat), a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria i a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials, al campus de Bellaterra. En aquests centres, una cinquantena d'entitats van exposar les seves oportunitats d'inserció laboral per tal que els estudiants de la UAB s'informessin.

Als estands, el personal d'aquestes entitats –principalment, responsables de l'àmbit dels recursos humans– explicava als estudiants quin tipus de perfil profes-

sional buscaven, tant des del punt de vista formatiu com d'altres competències (coneixement d'idiomes, capacitat de relació, flexibilitat, etc.). Dins el Fòrum, també es van organitzar diverses xerrades que complementaven la informació exposada als estands.

D'aquesta manera, les persones que estan a punt de fer el pas de l'àmbit acadèmic al laboral poden conèixer de primera mà la realitat amb què es trobaran al mercat. Els estudiants també van tenir l'oportunitat de lliurar les seves dades curriculars als centres interessats.

La participació dels estudiants al Fòrum va ser massiva. D'altra banda, l'alta demanda de les empreses i entitats per

El Fòrum permet als estudiants de la UAB informar-se de primera mà sobre la realitat que trobaran al mercat laboral

participar-hi va fer que els espais previstos s'omplissin amb escreix. Aquest I Fòrum d'Ocupació, doncs, ha obert un nou espai de contacte entre la Universitat i la resta de la societat per tal d'aprofundir en la sinergia entre el món acadèmic i el sector productiu. És previst continuar amb aquesta experiència l'any vinent.

Treball Campus és un servei integral de la UAB adreçat als estudiants i als titulats amb l'objectiu de facilitar la seva integració al mercat laboral.

Els estudiants podien tenir un contacte directe amb les empreses als estands situats als centres de la UAB.

BREUS

Nova convocatòria d'ajuts del Consell Social de la UAB

El Consell Social de la UAB ha aprovat una nova convocatòria d'ajuts per al 2008 amb l'objectiu de «contribuir a la millora del coneixement mutu entre la Universitat i la resta de la societat» promovent punts de trobada entre la realitat de la UAB i les necessitats de la societat civil. Aquesta iniciativa vol potenciar la connexió entre la UAB i «el sistema productiu i laboral», a més d'altres «col·lectius específics». La dotació d'aquesta convocatòria és de 40.000 euros, a repartir entre els projectes seleccionats. El termini de presentació de projectes finalitza el 13 de maig. Es preveu una segona convocatòria d'ajuts el segon semestre de l'any 2008.

Habiliten més de 300 noves places per estudiar de nit

A partir del dilluns 21 de gener, i coincidint amb l'inici del període d'exàmens del primer semestre d'aquest curs, la Universitat Autònoma de Barcelona va habilitar la Sala de Revistes d'Humanitats, situada a la Facultat de Filosofia i Lletres, com a sala d'estudi en horari nocturn. Amb aquesta mesura, de caràcter experimental, es posa a disposició dels estudiants de la UAB un espai de més de tres-centes places, amb un horari d'obertura especial que comprèn les vint-i-quatre hores del dia durant els períodes d'exàmens, i que s'allarga fins a les dues de la matinada la resta de dies lectius del calendari acadèmic.

IX Premi de Comunicació Científica Joan Lluís Vives

La Xarxa Joan Lluís Vives d'Universitats ha convocat la novena edició del premi de comunicació científica Joan Lluís Vives, adreçat a les persones que tinguin inscrita i sense defensar públicament, amb data anterior al 31 d'octubre de 2007, una tesi doctoral en un programa de doctorat de les universitats de la Xarxa. Per participar-hi, cal presentar un article periodístic sobre la temàtica de la tesi doctoral. S'atorguen dos premis de 1.500 euros: el de ciències socials i de l'educació i humanitats, i el de ciències bàsiques, ciències de la salut, enginyeries i arquitectures. Els articles premiats es publicaran a la revista *El Temps*.

Els grups de música i de teatre de l'Autònoma se'n van de gira

➤ L'Aula de Teatre porta *Missió K* a Barcelona i el grup Combo hi interpreta l'obra *Tot és... Jazzlatiu*

Dos dels grups artístics de la Universitat Autònoma de Barcelona, un de teatre i un de música, van portar els seus treballs fora del campus durant el mes de desembre passat. Concretament, a Barcelona. El combo de jazz de l'Aula de Música va presentar l'espectacle *Tot és... Jazzlatiu* a CosmoCaixa, i el Grup Estable de l'Aula de Teatre va representar l'obra *Missió K* a l'Obrador de la Sala Beckett. Es tracta d'una bona mostra del nivell assolit per aquests grups, formats per membres de la comunitat universitària.

La representació de *Tot és... Jazzlatiu*, a CosmoCaixa, va ser la primera de les dues sortides fetes el desembre, concretament el dijous 13, a les 7 del vespre. La programació de l'espectacle musical s'emmarcava dins el programa Ciència-Barra Lliure de CosmoCaixa.

MÚSICA I FÍSICA

L'actuació del combo de jazz, dirigit per David Muñoz, gira a l'entorn del jazz i la seva relació amb el món de la física. L'espectacle va ser conduït pel professor

de Física de la UAB i pianista del combo, Àlvar Sánchez, que va relacionar la creativitat del jazz amb la frontera entre l'ordre i el desordre.

L'altra sortida és la que va fer el Grup Estable de l'Aula de Teatre de la UAB, a l'Obrador de la Sala Beckett de Barcelona, per representar *Missió K*. L'obra de teatre es va poder veure el divendres 21 de desembre, a les 9 del vespre.

Missió K va ser conduïda pel director artístic del grup, Ricard Gázquez, i va ser escrita per Victòria Szpunberg per al Grup Estable de l'Aula de Teatre. Es tracta d'una història amb tocs surrealistes. Sis noies joves, que surten de l'adolescència i que busquen una escapada dels seus conflictes personals, es proposen donar una lliçó a una sèrie de persones amb les quals no estan d'acord. *Missió K* ja s'havia pogut veure a la Sala de Teatre de la UAB, el 4 i el 5 de desembre.

Un moment d'una representació de l'Aula de Teatre.

Es posa en marxa el Fons de Solidaritat

Partint de la idea que la universitat ha de tenir un paper important en la creació de condicions que possibilitin un món més just, la Fundació Autònoma Solidària ha posat en marxa el Fons de Solidaritat de la UAB 2008, adreçat a finançar projectes de sensibilització i de cooperació per al desenvolupament. Enguany hi ha dues modalitats, una per a estudiants i una altra per al PAS i per al PDI.

La Fundació Autònoma Solidària ha endegat aquesta iniciativa per promoure projectes i iniciatives de cooperació adreçades a països en vies de desenvolupament en què intervingui directament la comunitat universitària. També es vol donar un impuls a les activitats de sensi-

bilització i a les propostes d'educació per al desenvolupament.

El Fons de Solidaritat dóna preferència a les propostes que sol·liciten ajuts per realitzar accions en els països menys desenvolupats, segons l'Índex de Desenvolupament Humà de les Nacions Unides. El ventall de projectes que hi tenen cabuda comprèn àmbits com les accions educatives, l'atenció primària, la protecció de la infància, etc. Pel que fa a les accions de sensibilització i d'educació per al desenvolupament, s'han de dur a terme a la UAB i han de servir per conscienciar sobre la promoció i la defensa dels drets humans, la reducció del deute extern, la sostenibilitat i el medi ambient, etc.

LA VICTÒRIA DE LA DONA LLUNA. Jaume C. Pons Alorda. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, 2007. Col·lecció Gabriel Ferrater

Aquest llibre és una successió de poemes numerats del 100 a l'1. Un compte enrere que significa no pas un retrocés sinó un avenç cap a un origen que és l'origen matriarcal. La gran matriarca és una deessa simbolitzada per una icona que sovint ha representat la feminitat: la lluna. Aquest llibre de poemes va guanyar el premi de Poesia Miquel Martí i Pol de la UAB en l'edició de 2007.

PNEUMOLOGICA. Pautas, exploraciones y datos en medicina respiratoria. 8a edició. F. Morell, A. Álvarez, J. M. Bofill, C. Bravo, X. de Gracia, J. Ferrer, P. Lloberes, S. Martí, V. Monforte, X. Muñoz, R. Orriols, G. Sampol, E. Rodríguez, A. Roman i R. Vidal. Barcelona: Elsevier-Masson, 2008.

Aquest volum, els autors del qual són membres del Servei de Pneumologia de l'Hospital de la Vall d'Hebron, és una eina indispensable per ajudar en la pràctica diària el metge que tracta pacients amb malalties respiratòries. En aquest llibre, s'hi troben les pautes d'actuació en les diverses patologies, situacions clíniques, exploracions complementàries i fàrmacs utilitzats en pneumologia, dades d'ús freqüent i fulls protocol·litzats útils en l'assistència.

«Sense mesures positives, és difícil que les investigadores progressin»

ZAMORA

Eulalia Pérez Sedeño

Llicenciada en Filosofia i doctora en Filosofia a la Universitat Autònoma de Madrid, és catedràtica de Lògica i de Filosofia de la Ciència a la Universitat del País Basc i professora de Ciència, Tecnologia i Gènere a l'Institut de Filosofia del CSIC. També ha estat professora a la Universitat Complutense de Madrid, a la Universitat de Barcelona, a la Universitat de Cambridge (Regne Unit) i a la Universitat de Berkeley (EUA). Des del 2006 és directora de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología, del Ministeri d'Educació i Ciència. Eulàlia Pérez va intervenir en el I Congrés Internacional Biaix de Gènere i Desigualtats en l'Avaluació de la Qualitat Acadèmica, organitzat per l'Observatori per a la Igualtat de la UAB, del 12 al 14 de novembre.

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb la directora general de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología

La dona no ha tingut protagonisme en la ciència o potser no s'ha explicat bé?

La història de la ciència s'explica esbiaixadament. N'hi havia poques, però moltes més de les que apareixen a les històries de la ciència. Això també té a veure amb la idea que es té de la història de la ciència. Es pensa en grans noms i en grans descobriments, que solen ser d'homes, però la història de la ciència és molt més que això.

Quina és la situació de la dona en la recerca avui dia a Espanya?

Hi ha investigadores de gran nivell, però acostumen a estar als llocs més baixos de l'escalafó i no progressen de la manera adequada. Si no s'apliquen mesures positives, és difícil que progressin.

Què és la discriminació jeràrquica?

És una discriminació subtil que es va generant a poc a poc i manté les dones als nivells més baixos de la jerarquia científica. Per exemple: per pujar en l'escalafó has de presentar mèrits. Les dones, a vegades, en tenen menys perquè fan doble o triple jornada. D'altres tenen els mateixos mèrits, però són jutjades pels seus parells, que són homes, i aquests mèrits no són jutjats de la mateixa manera.

Es parla alhora de «fuga de cervells» per falta de mitjans i de captar talents de l'estranger. No és una contradicció?

La fuga de cervells no és tanta. El que passa és que necessitem més gent. Es tracta d'oferir una carrera digna, unes condicions millors. Les condicions per investigar a Espanya són bones, però la carrera per a la gent jove és més precària que en altres països. Portar un investigador d'elit per encapçalar un projecte és important, però encara ho és més poder captar les persones que no han arribat «a dalt de tot» i que són el futur.

Què corregiria de la manera d'ensenyar la ciència en l'àmbit preuniversitari?

Faria una innovació metodològica fonamental: més laboratoris, més experimentació i més sortides fora de l'aula. I, per a això, necessitem professors estimulats. Hauríem de reduir el nombre d'hores que hi dediquen, reduir també el nombre d'alumnes per classe i estimular-los a tenir una formació continuada realment bona.

Finalment, com valora l'experiència de l'Any de la Ciència?

Hi ha dues coses de les quals ens hem de sentir especialment orgullosos. Una, la convocatòria d'ajudes a la difusió i a la divulgació científica, amb què ja hem finançat 270 propostes. I, l'altra, hem establert una sèrie d'estructures estables de divulgació: 53 unitats de cultura científica en centres de recerca, una xarxa de museus, un pla pilot per a una mena de xarxa d'agents de cultura científica als ajuntaments, i un servei d'informació científica que aviat estarà disponible.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB
EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Victòria Comallonga,
María Jesús Delgado, Miguel Àngel
Linares, Octavi López, Antoni Merino,
Victòria Salvador, Guillermo Santamaría,
Lucas Santos i Conxa Vall

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Montserrat Benito,
Antonio Zamora, Pierre Caufapé,
Jordi Pareto i Antoni Bofill

Gener de 2008. Núm. 210

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA

Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat